

تناقضات قرآنی یا وسوسه‌های شیطانی پاسخ به شبهات وارده بر قرآن

تحقیق و پژوهش: محمد احمدیان

طرح شبهه‌ی یکم قرآنی

۱- تناقض قرآنی در حسابرسی عجب‌الله

(سوره‌ی ۴ آیه‌ی ۱۲-۱۱) و سوره‌ی ۴ آیه‌ی ۱۷۶) در مورد قوانین وراثت صحبت می‌کند. اگر يك مرد فوت شود، و از او سه دختر و دو والد و يك همسر باقی بماند.

دختران $\frac{2}{3}$ سهم، والدین هر کدام $\frac{1}{6}$ سهم (هر دو بر اساس سوره‌ی ۴ آیه‌ی ۱۱) و

همسر $\frac{1}{8}$ سهم (بر اساس سوره‌ی ۴ آیه‌ی ۱۲)، ارث را دریافت می‌کنند؛ که از میزان

ارث بیشتر می‌شود.

آیات مطرح در شبهه:

۱- «يُوصِيكُمُ اللَّهُ فِي أَوْلَادِكُمْ لِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْأُنثِيَيْنِ فَإِن كُنَّ نِسَاءً فَوْقَ اثْنَتَيْنِ فَلَهُنَّ ثُلُثَا مَا تَرَكَ وَإِن كَانَتْ وَاحِدَةً فَلَهَا النِّصْفُ وَلِأَبَوَيْهِ لِكُلِّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا السُّدُسُ مِمَّا تَرَكَ إِنْ كَانَ لَهُ وَلَدٌ فَإِن لَّمْ يَكُنْ لَهُ وَلَدٌ وَوَرِثَتْهُ أَبَوَاهُ فَلِأُمِّهِ الثُّلُثُ فَإِن كَانَ لَهُ إِخْوَةٌ فَلِأُمِّهِ السُّدُسُ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصِي بِهَا أَوْ دَيْنٍ آبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ لَا تَدْرُونَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ لَكُمْ نَعْمًا فَرِيضَةً مِنَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا» نساء / ۱۱

خداوند درباره (ارث بردن) فرزندان (و پدران و مادران) به شما فرمان می‌دهد و بر شما واجب می‌گرداند که (چون مُردید و دخترانی و پسرانی از خود به جای گذاشتید) بهره يك مرد به اندازه بهره دو زن است. اگر فرزندان همه دختر بودند و تعدادشان (دو و یا) بیشتر از دو بود، دو سوم ترکه بهره ایشان است، و اگر ورثه تنها يك دختر باشد، نصف ترکه از آن او است، (و چه ورثه يك دختر و چه بیشتر

باشند، باقیمانده ترکه متعلق به سایر ورثه بر حسب استحقاق است). اگر مرده دارای فرزند و پدر و مادر باشد، به هر يك از پدر و مادر يك ششم ترکه مي‌رسد (و باقیمانده بين فرزندان او به ترتيب سابق تقسيم مي‌گردد). و اگر مرده دارای فرزند (يا نوه) نباشد و تنها پدر و مادر از او ارث ببرند، يك سوم ترکه به مادر مي‌رسد (و باقیمانده از آن پدر خواهد بود). اگر مرده (علاوه از پدر و مادر) برادراني (يا خواهراني، از پدر و مادر يا از يکي از آن دو) داشته باشد، به مادرش يك ششم مي‌رسد. (همه اين سهام مذکور) پس از انجام وصيتي است که مرده مي‌کند و بعد از پرداخت وامي است که بر عهده دارد (و پرداخت وام مقدم بر انجام وصيت است). شما نمي‌دانيد پدران و مادران و فرزندان کدام يك براي شما سودمندترند. (خير و صلاح در آن چيزي است که خدا بدان دستور داده است). اين فريضه الهي است و خداوند دانا (به مصالح شما) و حکيم است (در آنچه بر شما واجب نموده است).

۲- «وَلَكُمْ يَصْفُ مَا تَرَكَ أَزْوَاجُكُمْ إِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُنَّ وَلَدٌ فَإِنْ كَانَ لَهُنَّ وَلَدٌ فَلَكُمْ الرُّبْعُ مِمَّا تَرَكَنَ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصِيَنَّ بِهَا أَوْ دَيْنٍ وَلَهُنَّ الرُّبْعُ مِمَّا تَرَكَتُمْ إِنْ لَمْ يَكُنْ لَكُمْ وَلَدٌ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ وَلَدٌ فَلَهُنَّ الثُّمْنُ مِمَّا تَرَكَتُمْ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ تُوصُونَ بِهَا أَوْ دَيْنٍ وَإِنْ كَانَ رَجُلٌ يُورِثُ كِلَايَهُ أَوْ امْرَأَةً وَوَلَهُ أَخٌ أَوْ أُخْتٌ فَلِكُلِّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا السُّدُسُ فَإِنْ كَانُوا أَكْثَرَ مِنْ ذَلِكَ فَهُمْ شُرَكَاءُ فِي الثُّلُثِ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّتِهِ يُوصَى بِهَا أَوْ دَيْنٍ غَيْرَ مُضَارٍّ وَصِيَّةً مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ خَلِيمٌ» نساء/ ۱۲

و براي شما نصف دارائي به جاي مانده همسرانتان است، اگر فرزندي (از شما يا از ديگران و يا نوه يا نوادگاني) نداشته باشند (و باقي ترکه، برابر آيه قبلي، به فرزندانشان و پدران و مادرانشان تعلق مي‌گيرد) و اگر فرزندي داشته باشند، سهم شما يك چهارم ترکه است (و باقیمانده ترکه به ذوي الفروض و عصبه، يا ذوي الارحام يا بيت‌المال مي‌رسد. به هرحال چه فرزندي نداشته باشند و چه فرزندي داشته باشند، سهم شما) پس از انجام وصيتي است که کرده‌اند و پرداخت وامي است که بر عهده دارند (و پرداخت وام بر انجام وصيت مقدم است). و براي زنان شما يك چهارم ترکه شما است اگر فرزندي (يا نوه و نوادگاني از آنان يا از ديگران) نداشته باشيد. (اگر همسر يك نفر باشد، يك چهارم را تنها دريافت

می‌دارد، و اگر دو همسر و بیشتر باشند، یک چهارم به طور مساوی میانشان تقسیم می‌گردد. باقیمانده ترکه به خویشاوندان و وابستگان به ترتیب استحقاق می‌رسد). و اگر شما فرزندی (یا نوه و نوادگانی) داشتید، سهمیه همسرانان یک هشتم ترکه بوده (و بقیه ترکه به فرزندانان و پدران و مادرانان - همان گونه که ذکر شد - می‌رسد. البته) پس از انجام وصیّتی است که می‌کنید و بعد از وامی است که بر عهده دارید. و اگر مردی یا زنی به گونه کَلَالَه ارث از آنان برده شد (و فرزند و پدری نداشتند) و برادر (مادری) یا خواهر (مادری) داشتند، سهم هر یک از آن دو، یک ششم ترکه است (و فرقی میان آن دو نیست) و اگر بیش از آن تعداد، یعنی یک برادر مادری و یک خواهر مادری (بودند، آنان در یک سوم با هم شریکند) و به طور یکسان یک سوم را میان خود تقسیم می‌کنند. البته این هم پس از انجام وصیّتی است که بدان توصیه شده است و یا پرداخت وامی است که بر عهده مرده است. وصیّت و وامی که (به بازماندگان) زیان نرساند (یعنی وصیّت از بیش از یک سوم نباشد و مرده از روی غرض اقرار به وامی نکند که بر عهده او نیست، و یا صرف نظر از وامی نکند که بر دیگران دارد. و...)، این سفارش خدا است و خدا دانا (به آن چیزی است که به نفع شما است و آگاه از نیّات وصیّت‌کنندگان می‌باشد) و شکّیا است (و شتابی در عقاب شما ندارد؛ چرا که چه بسا پشیمان شوید و به سویش برگردید).

۳- «يَسْتَفْتُونَكَ قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِي الْكَلَالَةِ إِنَّ أُمَّرُؤَ هَلَكَ لَيْسَ لَهُ وَدٌّ وَهِيَ أُخْتُ فَلَهَا يَصْفُ مَا تَرَكَ وَهُوَ بَرْتُهُا إِنْ لَمْ يَكُنْ لَهَا وَوَلَدٌ فَإِنْ كَانَتْ اِثْنَتَيْنِ فَلَهُمَا التُّلْتَانِ مِمَّا تَرَكَ وَإِنْ كَانُوا إِخْوَةً رِجَالًا وَنِسَاءً فَلِلَّذَكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْأُنثَيَيْنِ بَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ أَنْ تَضْلُوا وَاللَّهُ يُكَلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ» نساء/۱۷۶

(ای پیغمبر! درباره نحوه میراث کسی که مرده است و فرزندی و پدری از خود به جای نگذاشته است) از تو می‌پرسند. بگو: خداوند در (این باره که مشهور است به) کلاله، برایتان حکم صادر می‌کند. اگر مردی مُرد و فرزندی نداشت و دارای خواهری بود (پدری و مادری، یا پدری)، نصف ترکه از آن او است. (و اگر خواهری بمیرد و) فرزندی نداشت باشد، برادر (پدری و مادری، یا پدری) همه ترکه را به ارث می‌برد. و اگر دو خواهر (یا بیشتر، از متوفّی) باقی بماند، دو سوم اموال را به

ارث می‌برند، و اگر برادران و خواهران با هم باشند، هر مردی به اندازه سهم دو زن ارث می‌برد. خداوند (احکام و مقررات را) برایتان روشن می‌سازد تا گمراه نشوید (و از جمله در تقسیم ارث راه خطا نروید) و خداوند آگاه از هر چیزی است (و اعمال و افعال و منافع و مصالح بندگان از دید او پنهان نیست).

مقدمه

منتقد با بررسی سطحی و ظاهری آیات (۱۱، ۱۲ و ۱۷۶) سوره‌ی نساء، به این جمع‌بندی رسیده است، که سهم‌الارث‌های مندرج در آیات، از واحد $\frac{24}{24}$ و $\frac{12}{12}$ بیشتر است. لذا خداوند هنگام ارسال آیات در فواصل زمانی، و پس و پیش نزول در تنظیم مبتداء و مؤخره‌ی آیات، دچار اختلال گریده؛ در نتیجه مسائل ارث با « تناقض » روبرو شده است.

لذا مؤلف را برآن داشت تا سبک و سیاق جواب را این‌گونه تنظیم نماید که ابتدا جواب شبهه را خلاصه تقدیم پژوهشگران و اصحاب تحقیق نماید؛ و جواب تفصیلی را به قسمت پایانی تحقیق واگذار کند. تا کسانی که فرصت کافی برای مطالعه ندارند در کمترین زمان، ردّ شبهات را بررسی نموده، و در صورت لزوم به شرح تفصیلی و کلیات جواب نقد، مراجعه فرمایند.

پاسخ به شبهه

۱- در آیه‌ی (۱۱) سوره‌ی نساء، نظام حقوقی ارث در بین اولاد و والدین، به عنوان اصول و فروع ارث‌بر، مورد بحث و بررسی قرار می‌گیرد؛ و سهام هرکدام را تعیین می‌کند. اما در آیه‌ی (۱۲) سوره‌ی نساء نظام حقوقی ارث زوجین و تغییرات مقدار ارث با توجه به وجود اولاد مطرح است. که در قسمت پایانی آیه موضوع ارث « کلاله » مورد بررسی قرار می‌گیرد. «کلاله‌ی» که ارث‌بران آن، برادران و خواهران (مادری) هستند؛ و در تقسیم ارث سهم مساوی دارند. اما «کلاله‌ای» آیه‌ی (۱۷۶) سوره‌ی نساء، برادران و خواهران پدری و مادری هستند که سهم‌الارث آنان متفاوت است؛ و منتقد درایت تفکیک این تقسیم بندی را نداشته است.

۲- در ریاضیات برای حل مسائل «مجاز» پذیری اصل علمی و غیر قابل انکار است. در علم فقه و «فرائض» هم قاعده‌ی «عَوْل» قاعده‌ی علمی است، برای تقسیم ارث، که عبارت از زیادکردن مفروض سهام.

مجازپذیری در ریاضی:

فردی ۱۷ اسب دارد، می‌خواهد آنها را در بین فرزندانش تقسیم کند به نسبت سهام زیر:

۱- پسر اول، $\frac{1}{2}$ اسبها

۲- پسر دوم، $\frac{1}{3}$ اسبها

۳- پسر سوم، $\frac{1}{9}$ اسبها

نکته مهم اینجاست مجموع سهام برابر با $\frac{17}{18}$ است، این همان ایرادی است که منتقد در شبهه وارد می‌کند، و اسبها هم قابل تقسیم نمی‌باشد.
حل: برای حل مسئله یک اسب مجازی در نظر می‌گیریم، یعنی $17+1=18$
با این فرض سهام برابر است با:

$$\text{سهام پسر اول } 9 = \frac{1}{2} \times 18 = \text{اسب}$$

$$\text{سهام پسر دوم } 6 = \frac{1}{3} \times 18 = \text{اسب}$$

$$\text{سهام پسر سوم } 2 = \frac{1}{9} \times 18 = \text{است}$$

حال نظر به اینکه مجموع سهام ۱۷ می‌باشد، از طریق مجازپذیری سهام هر کدام محرز و مشخص گردید. $9+6+2=17$

موضوع «عول» در فرائض، هم چیزی شبیه به این اصل ریاضی است.

۳- عَوْل چیست؟ در لغت به معنای «ارتفاع» آمده است. در علم فرائض برای جلوگیری از کسر در صورت مسئله، مسائل ارث را از طریق «عَوْل» حل می‌کنند.

در اصطلاح علم فرائض، «عَوْل» یعنی «زیاد کردن» مجموع سهام مفروض، و «کم کردن» مقدار سهم ورثه. و این در حالتی پیش می‌آید که صاحبان فروض، فراوان باشند، به گونه‌ای که تمام ترکه را در بر گیرند. در نتیجه عده‌ای از صاحبان فروض از ارث بی‌نصیب می‌شوند. پس ناچار می‌شویم که بر اصل مسئله بیفزاییم تا تمامی صاحبان فروض به ترکه برسند.

«عول، به عبارتی دیگر، توزیع کسری ترکه، که به علت زیادی سهام نسبت به آن حاصل شده است، به نسبت مساوی بین تمام ورثه، می‌باشد. در فقه امامیه، نقص و کسری ترکه به سهم یک دختر و چند دختر وارد می‌شود، و سایر فرض‌برها، فرض خود را به طور کامل دریافت می‌کنند.^۱»

۴- حل شبهه‌ی یکم از نظر فقهی:

صورت مسئله:

مردی فوت می‌کند و از او ۳ دختر، پدر و مادر و همسری باقی می‌ماند. سهم‌الارث هر کدام به شرح ذیل است.

چنانچه در ریاضی و مسأله‌ی تقسیم اسب‌ها قایل به مجازپذیری بودیم، $1 = 18 + 17 +$

پس برای مسأله‌ی تقسیم ارث، از عَوَل همان روش علمی در علم فرائض بهره می‌گیریم، چون صورت مسأله (۳۴) است و کمتر از میزان سهام، عدد (۳) را به فرض می‌گیریم لذا می‌شود: (طبق آیات ۱۲ و ۱۱ سوره‌ی نساء)

$$\frac{2}{3} + \frac{1}{8} + \frac{1}{6} + \frac{1}{6} = \frac{16+3+4+4}{24} = \frac{27}{24}$$

اصل مسئله	عَوَل به ۲۷ سهم
۲۴ سهم	
۳ دختر، $\frac{2}{3}$ ارث	۱۶ سهم
همسر، $\frac{1}{8}$ ارث	۳ سهم
پدر، $\frac{1}{6}$ ارث	۴ سهم
مادر، $\frac{1}{6}$ ارث	۴ سهم

حال اگر مجموعی ما ترکیبی متوقای ۲۴۰۰۰ تومان باشد؛ سهم هر کدام برابر جدول فرایض عبارت است از:

$$\text{هر سهم } ۸۸۸/۸۸ = ۲۴۰۰۰ \div ۲۷$$

$$\text{سهم ۳ دختر، } ۸۸۸/۸۸ \times ۱۶ = ۱۴۲۲۲/۰۸$$

$$\text{سهم همسر، } ۸۸۸/۸۸ \times ۳ = ۲۶۶۶/۶۶۶$$

$$\text{سهم پدر، } ۸۸۸/۸۸ \times ۴ = ۵۲۲۲/۳۲۸$$

$$\text{سهم مادر، } ۸۸۸/۸۸ \times ۴ = ۵۲۲۲/۳۲۸$$

$$\text{کل سهام } ۱۶+۳+۴+۴=۲۷$$

حل مسئله سهام از طریق ریاضی

۱- ۳ دختر، از ۳ هزار تومان ۲ هزار تومان می‌برند، از ۲۴ هزار تومان چقدر می‌گیرد؟

$$\frac{۳۰۰۰}{۲۰۰۰} = \frac{۲۴۰۰۰}{x} \Rightarrow x = ۱۶۰۰۰ \text{ تومان}$$

۲- همسر از ۸ هزار تومان، یک هزار تومان می‌گیرد، از ۲۴ هزار تومان چقدر می‌گیرد؟

$$\frac{۸۰۰۰}{۱۰۰۰} = \frac{۲۴۰۰۰}{x} \Rightarrow x = ۳۰۰۰ \text{ تومان}$$

۳ و ۴- پدر و مادر هر کدام از ۶ هزار تومان یک هزار تومان می‌گیرند. از ۲۴ هزار تومان چقدر می‌گیرند؟

$$\frac{۶۰۰۰}{۱۰۰۰} = \frac{۲۴۰۰۰}{x} \Rightarrow x = ۴۰۰۰ \text{ مادر و } \frac{۶۰۰۰}{۱۰۰۰} = \frac{۲۴۰۰۰}{x} \Rightarrow x = ۴۰۰۰ \text{ پدر}$$

$$\text{هر سهم قبل از عول } ۲۴۰۰۰ \div ۲۴ = ۱۰۰۰$$

$$\text{هر سهم بعد از عول } ۲۴۰۰۰ \div ۲۷ = ۸۸۸/۸۸$$

$$۱۶۰۰۰ + ۳۰۰۰ + ۴۰۰۰ + ۴۰۰۰ = ۲۷۰۰۰۰ \quad \text{کل سهام}$$

توضیح: چون سهام از (۲۴) به (۲۷) عَوَّل داده می‌شود، در نتیجه جواب نهایی $\frac{27}{27}$ واحد ارث درست است.

مثال دوم:

مردی فوت می‌شود و از او يك مادر، و يك همسر و دو خواهر باقی می‌ماند، مادر

$\frac{1}{3}$ سهم، (سوره‌ی ۴ آیه‌ی ۱۱) همسر $\frac{1}{4}$ سهم (سوره‌ی ۴ آیه‌ی ۱۲) و خواهران

$\frac{2}{3}$ (سوره‌ی ۴ آیه‌ی ۱۷۶) که مجموع آنها $\frac{12}{15}$ کل ارث است. [یعنی از میزان ارث

بیشتر می‌شود.]

حل مسأله‌ی دوّم از نظر فقهی:

(طبق آیات ۱۱، ۱۲ و ۱۷۶ سوره‌ی نساء)

چون مقدار سهام حاصل از واحد $\frac{12}{12}$ بزرگ‌تر است، برابر قاعده‌ی عَوَّل اصل مسئله

به (۱۵) عَوَّل داده می‌شود یا به اصطلاح ریاضی سه را به مجاز می‌گیریم.

$$\frac{1}{3} + \frac{1}{4} + \frac{2}{3} = \frac{4+3+8}{12} = \frac{15}{12}$$

اصل مسئله ۱۲ سهم	عول به ۱۵ سهم
مادر $\frac{1}{3}$ ارث	مادر ۴ سهم
همسر $\frac{1}{4}$ ارث	همسر ۳ سهم
۲ دختر $\frac{2}{3}$ ارث	دو دختر ۸ سهم

$$\text{کل سهام } ۸+۴+۳=۱۵$$

حال اگر مجموعه‌ی ماترکه ۱۲/۰۰۰ تومان باشد سهم هر کدام برابر جدول فرایض، برابر است با:

$$\begin{aligned} \text{هر سهم} &= 12000 \div 15 = 800 \\ \text{سهم دو خواهر} &= 800 \times 8 = 6400 \\ \text{سهم مادر} &= 800 \times 4 = 3200 \\ \text{سهم همسر} &= 800 \times 3 = 2400 \\ \text{کل سهام} &= 6400 + 3200 + 2400 = 12000 \end{aligned}$$

حل مسأله‌ی دوّم از نظر ریاضی:

$$\frac{\frac{1}{3}}{\frac{15}{12}} = \frac{1 \times 12}{3 \times 15} = \frac{4}{15} \quad \text{سهم مادر } \frac{1}{3}$$

$$\frac{\frac{1}{4}}{\frac{15}{12}} = \frac{1 \times 12}{4 \times 15} = \frac{3}{15} \quad \text{سهم همسر } \frac{1}{4}$$

$$\frac{\frac{2}{3}}{\frac{15}{12}} = \frac{2 \times 12}{3 \times 15} = \frac{8}{15} \quad \text{سهم دو دختر } \frac{2}{3}$$

$$\frac{4}{15} + \frac{3}{15} + \frac{8}{15} = \frac{15}{15} \quad \text{مجموع سهام:}$$

ارکان ارث از نظر اسلام:

- ۱- مورث، کسی که دیگران به دلایلی از او ارث می‌برند.
- ۲- وارث، کسی که به دلایلی از متوفی ارث می‌برد.
- ۳- موروث، همان ترکه و میراثی است که از متوفی به جا می‌ماند.

فرايض تعيين شده در قرآن:

كساني كه $\frac{1}{4}$ ارث را مي‌گيرند عبارتند از:

(الف) زوج: هر گاه همسرش فرزندی نداشته باشد- فرقی ندارد از شوهرش یا

شوهر قبلیش، $\frac{1}{4}$ ارث را می‌برد. (نساء/۱۲)

(ب) خواهر پدری: هر گاه متوفی اصل و فرع (والدین و اولاد) و برادر نداشته باشد،

خواهر پدری به تنهایی $\frac{1}{4}$ ترکه را به ارث می‌برد. (نساء/۱۷۶).

(ج) دختر، هرگاه متوفی یک دختر داشته باشد و فاقد پسر و اولاد پسر باشد، $\frac{1}{4}$

ترکه را به ارث می‌برد (نساء/۱۱).

كساني كه $\frac{1}{4}$ ارث را مي‌برند:

(الف) زوج: هر گاه همسر زوج، اولاد یا اولاد پسر داشته باشد، زوج $\frac{1}{4}$ ارث را

می‌برد. (نساء/۱۲).

(ب) زوجه یا زوجات؛ هر گاه زوج (شوهر) فرزند یا فرزند پسر نداشته باشد، زوجه

یا زوجات $\frac{1}{4}$ ترکه را به ارث می‌برند.

كساني كه $\frac{2}{3}$ ارث را مي‌برند:

الف) دو دختر يا بيشتر؛ هر گاه متوفي فرزند پسر نداشته باشد، دختران، يك، دو يا بيشتر باشند، $\frac{2}{3}$ تركه را به ارث مي‌برند. (نساء/۱۱).

ب) دو خواهر پدري و مادري؛ هر گاه متوفي اصل و فرع (پدر، جد و اولاد) نداشته باشد؛ كه در اصطلاح قرآني به آن «كلاله» مي‌گويند. اگر «كلاله» برادر نداشته باشد، دو خواهر يا بيشتر از دو خواهر، $\frac{2}{3}$ تركه را به ارث مي‌برند. (نساء/۱۷۶).

كساني كه $\frac{1}{3}$ ارث را مي‌برند:

الف) مادر؛ هر گاه متوفي داراي فرزند يا نوه نباشد؛ و وارث او تنها پدر و مادرش باشند، مادر $\frac{1}{3}$ تركه را به ارث مي‌برد. (نساء/۱۱).

ب) برادران و خواهران مادري؛ برادران و خواهران مادري متوفي، خواه همهي آنها مذكر باشند يا مؤنث و يا مختلط باشند، مادامي كه بيش‌تر از يك نفر باشند؛ $\frac{1}{3}$ تركه را به ارث برده و اين تركه به نسبت مساوي بينشان تقسيم مي‌شود.

كساني $\frac{1}{6}$ ارث مي‌برند:

الف) پدر؛ هر گاه متوفي داراي اولاد، يا اولاد اولاد باشد، پدر $\frac{1}{6}$ تركه را به ارث مي‌برد.

ب) **مادر**؛ هر گاه متوفی دارای اولاد، یا اولادِ اولاد باشد، مادر $\frac{1}{6}$ ترکه را به ارث می‌برد. موارد الف و ب (نساء/۱۱)

ج) **برادر یا خواهر مادری**؛ اگر متوفی «کلاله» باشد، برادر یا خواهر مادری او؛ $\frac{1}{6}$ ترکه را به ارث می‌برد. (نساء/۱۲).

تساوی در ارث

طبق فرایض و حدود مشخص شده در قرآن، سه دسته از وارثان بدون در نظرگرفتن مرد یا زن بودنشان، در ارث دریافتی به صورت مساوی سهیم هستند.

۱- پدر و مادر :

هر گاه متوفی دارای اولاد باشد، پدر و مادرش به طور مساوی، هر کدام $\frac{1}{6}$ ترکه را به ارث می‌برند. (نساء/۱۱).

۲- برادر خواهر مادری :

هر گاه متوفی اصل و فرع نداشته باشد «کلاله» باشد، برادر یا خواهر مادری او، هر کدام $\frac{1}{6}$ ترکه را به ارث می‌برند. (نساء/۱۲).

۳- برادران و خواهران مادری :

هر گاه متوفی اصل و فرع نداشته باشد «کلاله» برادر و خواهر مادری یا برادران و خواهران مادری؛ در $\frac{1}{3}$ ترکه به طور مساوی با هم شریک هستند. (نساء/۱۲)

نتیجه‌گیری:

با توجه به توضیحات فقهی و بحث فرایض و استدلال ریاضی به این نتیجه می‌رسیم، که از نظر اصول فرایض و فرمول ریاضی، حساب‌رسی خداوند در تقسیم ارث فاقد عیب و ایراد بوده و نقد منتقد فاقد اعتبار علمی و ریاضی می‌باشد. آنچه جای اشکال و ایراد است، این است کسانی که چنین مسائلی را مطرح می‌کنند،

فاقد شعور کافي براي درك مفاهيم قرآني، يا آگاه به اين مسائل بوده ، بلکه با طرح این گونه شبهات افرادی که مطالعه کافی در زمینه‌ی مسائل دینی را ندارند را، به انحراف و بی‌راهه می‌کشانند.

منابع و مراجع:

- ۱- ارث، دکتر مهدی شهیدی، انتشارات سمت، ۱۳۷۹
- ۲- تفسیر نور، دکتر خرم‌دل، نشر احسان، چاپ پنجم ۱۳۸۶
- ۳- فقه المنهجی، دکتر مصطفی الاخن، دکتر مصطفی الالبغا، محمد عزیز حسامی، فرساد پارسا، انتشارات کردستان، ۱۳۸۴
- ۴- ارث در پرتو قرآن و حدیث، محمد علی صابونی، بهاء‌الدین حسینی، ناشر مترجم

منبع: سایت نوگرا www.eslahe.com

برای دریافت پاسخ کامل کل شبهات وارده به قرآن به این آدرس مراجعه فرمایید.

<http://eslahe.com/?p=12464>